

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 40C/210/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1412218889
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Kubiš
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2014:1412218889.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV samosudcom JUDr. Michalom Kubišom v právnej veci žalobcu: Y.. U. I., trvale bytom J. XX, XXX XX S., proti žalovanému: W. I., trvale bytom J. XX, XXX XX S., o vypratanie bytu, taktó

rozhodol:

Súd žalobu zamietal.

Súd žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou (po pripustení zmeny na pojednávaní dňa 16.05.2014) domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť vypratať byt na J. XX v S.. Žalobu odôvodnil tým, že je vlastníkom predmetného bytu, kde s ním po rozvode býva aj jeho syn - žalovaný, ktorý sa "rád fláka po nociach, opíja sa, fajčí a napriek jeho výzvam celkovo devastuje izbu a ostatné zariadenie bytu", ďalej, že napriek jeho výslovnému zákazu si vodí do bytu "podozrivé dámske návštevy a nerešpektuje nočný klud, keď sa vráti neskoro v noci z flámu domov". Uviedol tiež, že žalovaný užíva byt v plnej miere, má samostatnú izbu, avšak za užívanie bytu ani za služby s tým spojené mu dohodnutú sumu 100,- eur neplatí, pričom správca dlhodobu eviduje na byt dlh, ktorý k 01.01.2012 predstavoval sumu 1 567,- eur a neustále rastie. Poukázal na to, že situáciu v rodine po rozvode a doteraz nevysporiadané BSM znáša ťažko a táto situácia sa výrazne podpisuje na jeho zdravotnom stave, pričom bol nútený vyhľadať aj psychológa, nakoľko žalovaného správanie je "drzé, primitívne a arogantné". Uviedol tiež, že žalovaný je od 01.08.2012 zárobkovo činný a je schopný vyriešiť si svoje bývanie.

Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedol, že žalobca nie je výlučným vlastníkom bytu, ktorý je v zatiaľ nevysporiadanom BSM, o ktorom prebieha konanie na tunajšom súde pod sp. zn. 25C/331/2009, a teda vlastníčkou bytu je aj jeho mama Y. X. I.. Poprel tvrdenia žalobcu ohľadne svojho správania popísaného v žalobe, pričom uviedol, že žalobca platí za užívanie bytu sumu 57,50 eura mesačne, čo je iba štvrtina poplatku za zálohové platby, v čom nie sú zohľadnené energie (plyn, elektrina) a SIPO. Poukázal na to, že žalobca úmyselným nechávaním zažatého svetla a plynových horákov, aj keď si nič nevarí, zvyšuje náklady na energie, ktoré uhrádza jeho mama a nie žalobca. Okrem toho žalobca ničí spoločný majetok nadobudnutý počas manželstva, pričom nijakým spôsobom sa nepodieľa na údržbe bytu. Poprel, že by sa so žalobcom dohodol na platení sumy 100,- eur za užívanie. Čo sa týka dlhu na byte uviedol, že tento vznikol v čase, keď žalobca neprispieval plnou sumou ani na jeho a bratove výživné. Poukázal na neadekvátne, ponižujúce a arogantné správanie žalobcu voči nemu, jeho mame, ako aj mladšiemu bratovi, pričom tunajší súd už dvakrát zakázal žalobcovi vstupovať do bytu, a to v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 25C/331/2009 a 25C/249/2011, odvolací súd mu to ale opäť umožnil. Napokon uviedol, že od 01.08.2012 síce pracuje, ale toto jeho rozhodnutie bolo spojené s tým, že od jesene externe študuje na Právnickej fakulte UK v Bratislave, keďže žalobca mu nebol

ochotný prispieť na školné ani vtedy, keď študoval v dennej forme na I. sociológii na VŠ Sv. Alžbety v Bratislave. Túto situáciu sa preto rozhodol riešiť tým, že sa zamestnal a svoje výdavky na štúdium si hradí sám. Poukázal tiež na to, že má príspeva na chod domácnosti sumou 150,- eur mesačne.

Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie na 19.09.2014, na ktoré účastníkov riadne predvolal. Žalobca si predvolanie prevzal dňa 23.08.2014, na pojednávanie sa však nedostavil, pričom svoju neprítomnosť ničím neospravedlnil ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, preto súd za splnenia podmienok podľa § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Súd pri rozhodovaní vychádzal z nasledovného skutkového stavu.

Žalobca je bezpodielovým spoluvlastníkom bytu č. XX na 8. p. bytového domu vo vchode J. XX v S., súp. č. XXXX, parc. č. XXXX a XXXX, k.ú. Q., obec BA - m.č. Q., okres S. IV, zapísaný na LV č. XXXX vedenom L. úradom S., katastrálny odbor (ďalej len "byt"). Q. bezpodielovým spoluvlastníkom bytu je bývalá manželka žalobcu Y. X. I.. Ohľadne predmetného bytu prebieha v súčasnosti na tunajšom súde pod sp. zn. 25C/331/2009 konanie o vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré doposiaľ nie je ukončené. Uvedené skutočnosti neboli medzi účastníkmi sporné, navyše jednoznačne vyplývajú aj z pripojeného spisu sp. zn. 25C/331/2009 a z aktuálneho výpisu z listu vlastníctva č. XXXX k predmetnému bytu. Z pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 25C/249/2011 a 25C/331/2009, ako aj výsluchom účastníkov a svedkyne Y. X. I. súd zistil, že vzťahy žalovaného, svedkyne a mladšieho syna žalobcu B. I. voči žalobcovi, ktorý s nimi obýva predmetný byt, sú dlhodobo narušené, napäté a konfliktné. Svedkyňa Y. X. I. spolu so žalovaným a mladším synom B. podali proti žalobcovi na tunajšom súde dňa 01.08.2011 žalobu, ktorou sa domáhajú vylúčenia žalobcu z užívania bytu z dôvodu agresívneho správania žalobcu voči nim. Konanie (vedené pod sp. zn. 25C/249/2011) nie je doposiaľ právoplatne skončené, pričom tunajší súd už dvakrát predbežným opatrením nariadil žalobcovi nevstupovať do bytu, odvolací súd však v oboch prípadoch na odvolanie žalobcu rozhodnutie prvostupňového súdu zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Výsluchom svedkyne Y. X. I. (na pojednávaní dňa 16.05.2014 /č.l. 106-110 spisu/) súd zistil, že táto s vypratáním žalovaného nesúhlasí, chce aby synovia bývali v predmetnom byte spolu s ňou. Poprela, že by žalovaný rušil nočný klud, že by sa opíjal, fajčil v byte, ničil zariadenie bytu, alebo že by si vodil do bytu dámske návštevy. Rovnako poprela, že by sa žalovaný správal voči žalobcovi agresívne alebo vulgárne. Uviedla, že žalovaný si párkrát zavola domov priateľku, ale nakoľko jej žalobca odkázal, že na ňu zavola políciu, tak už viac neprišla. Naposledy bola v byte na jeseň minulého roka. Potvrdila že žalovaný rozbil balkónové dvere, avšak nechtiac. Čo sa týka nedoplatkov na byt uviedla, že nedoplatky za roky 2011 a 2012 uhradila v plnej miere ona. Potvrdila tiež, že žalovaný jej príspeva na byt sumou 150,- eur mesačne, niekedy aj viac.

Žalovaný vo svojej výpovedi (na pojednávaní dňa 16.05.2014 /č.l. 104-106 spisu/) poprel, že by rušil nočný klud alebo ničil zariadenie bytu. Potvrdil len, že rozbil sklenenú výplň na balkónových dverách, k čomu však došlo tak, že mal zlý deň a hodil loptičku o zem, ktorá sa odrazila do balkónových dverí a rozbila ich. O uvedenom informoval žalobcu ako aj svoju mamu. Priznal tiež, že žalobcu raz označil vulgárnou nadávkou, bolo to však pred piatimi rokmi, keď bol ešte v pubertálnom veku. Potvrdil tiež, že fajčí, ale nikdy nie v byte, vždy ide von. Čo sa týka požívania alkoholických nápojov uviedol, že ich požíva, ale iba cez víkendy, keď si ide večer sadnúť von s kamarátmi ako každý mladý človek. Čo sa týka rušenia nočného kludu uviedol, že domov chodí okolo 8.00 až 9.00 hod. večer, ak príde neskôr snaží sa byť potichu a nikoho nerušiť. Potvrdil, že od augusta 2012 bol zamestnaný na trvalý pracovný pomer, jeho príjem bol variabilný od 370,- eur do 580,- eur v čistom, z čoho prispieval svojej mame okolo 150,- eur mesačne. Uviedol tiež, že popri práci externe študuje na vysokej škole od roku 2011. Na pojednávaní dňa 19.09.2014 (č.l. 167-170 spisu) žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že po zmene zamestnania predstavuje jeho čistý mesačný príjem asi 750,- eur, má príspeva na chod domácnosti sumou približne 160,- eur mesačne, niekedy aj mimo toho jej dá niečo navyše, pričom jeho výdavky na ošatenie, stravu, cestovanie do zamestnania, účet za telefón a ďalšie pravidelné prípadne aj nepredvídané výdavky sú také, že mu zostane asi tak 200,- až 250,- eur. Uviedol, že nevlastní žiadny nehnuteľný majetok, nemá auto ani iný hnutel'ný majetok väčšej hodnoty. Poukázal na to, že má aj dlhy,

napríklad banke musí vyrovnať debet 500,- eur. Jeho súčasná finančná situácia mu aj s ohľadom na situáciu aká je momentálne s bytmi nedovoľuje zabezpečiť si iné bývanie, aj keď s priateľkou by sa chcel niekedy osamostatniť, keď na to bude mať dostatočné prostriedky. Uviedol tiež, že momentálne má prerušené štúdium na Právnickej fakulte UK v Bratislave, a to do 01.01.2015, avšak v tomto štúdiu by chcel ďalej pokračovať. Prerušenie štúdia bolo zapríčinené tým, že zmenil zamestnanie a počas skúšobnej doby nemohol brať dovolenku, a teda sa nemohol pripravovať na skúšky. Poukázal na to, že zmena zamestnania bola nevyhnutná, keďže vzhľadom na situáciu aká bola v domácnosti a potrebu prispievania na predmetný byt, ako aj na dlh na nedoplatkoch za ten byt, považoval za nevyhnutné, aby zmenil zamestnanie za výhodnejšie. Čo sa týka nedoplatku na byte uviedol, že mame prispel na jeho úhradu, a to tým spôsobom, že jej mesačne platil viac ako tých 160,- eur, momentálne zostalo neuhradených ešte asi 500,- eur, ktoré by chcel aj s mamou postupne splatiť.

Výsluchom žalobcu (na pojednávaní dňa 16.05.2014 /č.l. 100-104 spisu/) súd zistil, že v predmetnom byte sa nezdržiava trvale, ale asi 4-5 dní do týždňa, inak je buď na služobnej ceste, alebo prespí u sestry, prípadne u svojej matky. K ničeniu zariadenia bytu uviedol, že priamo nevidel, že by žalovaný zničil nejaké zariadenie bytu, okrem tých balkónových dverí, k čomu sa žalovaný priznal. K dámskym návštevám uviedol, že naposledy to bolo asi pred rokom, keď si žalovaný doviedol domov priateľku, čo mu však narušilo súkromie, a preto ju požiadal, aby odišla z bytu. K požívaniu alkoholických nápojov žalovaný uviedol, že žalovaný je opitý podchvíľou, naposledy sa opil do bezvedomia na Silvestra 2006, kedy ho musel odvieť na záchranku. Poukázal na to, že on z bytu odchádza do práce ráno o 8.00 hod a vracia sa medzi 18.00 a 19.00 hod. Na byt prispieva sumou 60,- eur mesačne plus plyn a elektrina, spolu je to okolo 70,- eur mesačne.

Ďalšie skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania nemali podstatný vplyv pre posúdenie veci, preto ich súd nepovažoval za potrebné na tomto mieste osobitne uvádzať.

Súd nevyhovел návrhu žalobcu na vykonanie dokazovania vyžiadanim priestupkových spisov na preukázanie skutočnosti, koľko priestupkov je evidovaných na polícii voči svedkyňi Y. X. I., nakoľko táto skutočnosť nemala pre posúdenie veci žiadny právny význam. Predmetom konania totiž nebolo správanie svedkyne voči žalovanému. Z rovnakého dôvodu súd nevyhovел návrhu žalobcu na vykonanie dokazovania výsluchom sestry žalobcu, ktorú mala svedkyňa Y. X. I. podľa tvrdenia žalobcu v byte napadnúť. Súd ďalej nevyhovел návrhu žalobcu na vykonanie dokazovania výpisov hovorov na preukázanie skutočnosti, koľkokrát žalovaný telefonoval matke žalobcu, nakoľko ani táto skutočnosť nemala pre posúdenie veci žiadny právny význam. Predmetom konania totiž nebolo posúdenie vzťahu žalovaného k matke žalobcu. Súd napokon nevyhovел ani návrhu žalobcu na vykonanie dokazovania vyžiadanim výpisu z internetbankingu na preukázanie skutočnosti, kedy svedkyňa Y. X. I. uhradila nedoplatok za byt za rok 2012, nakoľko predmetom konania nebolo platenie nedoplatkov za byt svedkyňou (ktorá ani nebola účastníčkou tohto konania). Ani táto skutočnosť teda nemala pre posúdenie veci akýkoľvek právny význam.

Po právnej stránke súd vec posúdil nasledovne:

Podľa § 126 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len "O.z.") vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

Podľa § 126 ods. 2 O.z. obdobné právo na ochranu má aj ten, kto je oprávnený mať vec u seba.

Podľa § 143 O.z. v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému

z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka.

Podľa § 144 O.z. veci v bezpodielovom spoluvlastníctve užívajú obaja manželia spoločne; spoločne uhradzujú aj náklady vynaložené na veci alebo spojené s ich užívaním a udržiavaním.

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Žalobca sa v predmetnej veci ako jeden z bezpodielových spoluvlastníkov bytu domáhal ochrany svojho vlastníckeho práva k bytu vypratáním svojho syna - žalovaného z predmetného bytu. Z citovaného ustanovenia § 126 ods. 1 O.z. vyplýva, že vlastník sa môže domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; v prípade nehnuteľností aj žalobou na vypratanie takéhoto neoprávneného rušiteľa. Predpokladom úspešnosti takejto vlastníckej žaloby je (okrem iného) to, že musí ísť zásah, ktorý je neoprávnený, teda zásah, ktorý nemá žiadny právny podklad. V posudzovanej veci sa žalobca domáhal vypratania svojho syna, ktorý v predmetnom byte býva od svojho narodenia spolu so svojou matkou a mladším bratom. Žalovaný odvodzuje svoje právo bývať v predmetnom byte od rodinnoprávneho vzťahu k jeho rodičom, t.j. jednak k žalobcovi ako jeho otcovi a jednak k Y.. X. I. ako jeho matke. Žalovaný teda disponuje odvodeným právom bývania v danom byte. Matka žalovaného je pritom bezpodielová spoluvlastníčka predmetného bytu, teda je rovnakou vlastníčkou bytu ako žalobca. Matka žalovaného s vypratáním žalovaného z bytu nesúhlasí, naopak chce, aby s ňou v byte bývali obaja jej synovia, ktorí jej pomáhajú, žalovaný aj finančne. Podľa názoru súdu už samotná táto skutočnosť (súhlas druhého bezpodielového spoluvlastníka bytu s bývaním spoločného dieťaťa v tomto byte) vylučuje, aby sa jednalo o neoprávnený zásah zo strany žalovaného odôvodňujúci jeho vypratanie zo spoločnej nehnuteľnosti.

Okrem toho však súd poukazuje na to, že žalobcovi sa v konaní nepodarilo preukázať také správanie žalovaného voči nemu, ktoré popisoval v žalobe (a ktoré by v spojení s ďalšími predpokladmi mohlo za určitých okolností zakladať dôvodnosť požiadavky na vypratanie žalovaného z bytu). Okrem žalovaného poprela popísané správanie žalovaného voči žalobcovi vo svojej svedeckej výpovedi aj matka žalovaného Y.. X. I.. Čo sa týka ničenia zariadenia bytu zo strany žalovaného, v konaní bolo preukázané iba rozbitie sklenenej výplne balkónových dverí, k čomu však došlo zo strany žalovaného neúmyselne a k čomu sa žalovaný aj priznal. Keďže išlo o ojedinelú, náhodnú udalosť, súd ju vyhodnotil ako bez právneho významu vo vzťahu k žalobnej požiadavke na vypratanie žalovaného. Ďalšie poškodenie bytu zo strany žalovaného nebolo v konaní preukázané, keď aj samotný žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že žalovaného nevidel priamo ničiť zariadenie bytu. Čo sa týka vulgárneho označenia žalobcu zo strany žalovaného (čo žalovaný potvrdil), k tomuto malo dôjsť pred piatimi rokmi, keď bol žalovaný ešte v pubertálnom veku, a preto táto skutočnosť bola rovnako bez právneho významu k požiadavke žalobcu na vypratanie žalovaného v súčasnej dobe. Pokiaľ ide o "vodenie si dámskych návštev" do bytu žalovaným, v konaní bolo preukázané iba to, že žalovaný si pozval do bytu svoju priateľku, a to približne pred rokom (čo potvrdil aj samotný žalobca), avšak na žiadosť žalobcu táto odišla a viac do bytu už neprišla. Preto aj táto skutočnosť zostala (okrem svojho ojedinelého charakteru a svojej neaktuálnosti) bez právneho významu. Čo sa týka rušenia nočného klúdu zo strany žalovaného, ani túto skutočnosť sa žalobcovi nepodarilo v konaní preukázať. Žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že domov chodí okolo 8.00 až 9.00 hod. večer, ak príde neskôr snaží sa byť potichu a nikoho nerušiť. Rušenie nočného klúdu poprela vo svojej výpovedi aj matka žalovaného. Rovnako nebolo preukázané fajčenie žalovaného v byte. Žalovaný síce priznal, že fajčí, ale vždy iba mimo bytu, čo potvrdila svojej výpovedi aj matka žalovaného. Napokon v konaní nebolo preukázané ani nadmerné požívanie alkoholických nápojov zo strany žalovaného (a z toho vyplývajúce nevhodné správanie žalovaného). Samotný žalovaný priznal, že alkoholické nápoje pije, ale iba cez víkendy a v obvyklej miere. Pokiaľ žalobca poukazoval na udalosť zo Silvestra 2006, kedy sa mal žalovaný opiť do bezvedomia, súd poukazuje na časovú neaktuálnosť predmetnej udalosti vo vzťahu k požiadavke žalobcu na vypratanie žalovaného v súčasnej dobe. Uvedené preto ostalo bez akéhokoľvek právneho významu vo vzťahu k posudzovanej veci. Ak žalobca poukazoval na to, že žalovaný je zárobkovo činný a môže si vyriešiť svoje bývanie súd uvádza, že samotná skutočnosť, že žalovaný je zárobkovo činný ešte neznamená,

že žalovaný má možnosť zabezpečiť si vlastné bývanie. Zo samotnej výpovede žalovaného (v spojení s jeho písomným vyjadrením k žalobe) vyplynulo, že išlo o jeho vlastné rozhodnutie odôvodnené tým, že mu žalobca nebol ochotný prispievať na školné, a preto sa rozhodol, že si bude výdavky na štúdium hradiť sám. Žalovaný externe študuje na vysokej škole, a hoci v súčasnosti má toto štúdium prerušené (od 01.01.2015 chce v štúdiu pokračovať), k prerušeniu štúdia došlo iba preto, že po zmene zamestnania (čo mal súd za preukázané z pripojeného spisu sp. zn. 10C/32/2014) nemohol počas skúšobnej doby čerpať dovolenku, a pripravovať sa tak na skúšky. Zmena zamestnania (za výhodnejšie) bola pritom odôvodnená zhoršenou situáciou v domácnosti a potrebou prispievania na predmetný byt, ako aj na dlh na nedoplatkoch za tento byt vzniknutý za uplynulé obdobia. Žalovaný pritom prispieva na bývanie sumou 160,- eur mesačne, okrem toho aj nepravidelnými platbami nad rámec tejto sumy. Na porovnanie samotný žalobca, ako jeden z bezpodielových spoluvlastníkov bytu, prispieva na byt (podľa vlastného tvrdenia) iba sumou 70,- eur mesačne. Žalovaný pritom nevlastní žiadny nehnuteľný majetok a ani žiadny huteľný majetok väčšej hodnoty. Za tejto situácie, ako aj vzhľadom na finančnú náročnosť spojenú so zaobstaraním si vlastného bývania (čo je skutočnosť všeobecne známa) a napokon aj vzhľadom na to, že žalovaný zo zarobených prostriedkov prispieva aj na úhradu nedoplatku za byt, ktorý vznikol za uplynulé obdobia (keď žalobca neprispieval v plnou rozsahu ani na výživné pre žalovaného, čo mal súd za preukázané z pripojeného spisu sp. zn. 16C/228/2011) a takýmto spôsobom finančne pomáha svojej matke (pričom samotný žalobca sa odmieta podieľať na predmetnom nedoplatku a na byt platí iba sumu 70,- eur mesačne) dospel súd k záveru, že žalovaný nie je v súčasnej dobe schopný zabezpečiť si vlastné samostatné bývanie. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 26 Cdo 2253/2006 zo dňa 25.09.2007 (ktorého závery sú vzhľadom na zhodnosť právnej úpravy použiteľné aj v podmienkach Slovenskej republiky), podľa ktorého "rodiče jsou povinni starat se o děti do doby, pokud nejsou s to žít se samy. Pod pojmem žít se nelze spatřovat jenom možnost vlastními silami nabývat prostředky nutné k obživě, ale je tam nutno zahrnout i potřebu bydlení. Pokud i tato složka péče rodičů o děti nemůže být kryta jinak, jsou rodiče povinni poskytovat bydlení i zletilým dětem. Odepřít zletilým dětem právo na bydlení u rodičů je možné jen v případě, že tyto mají možnost samostatně bydlet anebo v případě, že svého práva zneužívají ve vztahu k těm, kteří jim toto bydlení poskytují (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu z 24. listopadu 1999, sp. zn. 26 Cdo 1909/98, z 16. března 2004, sp. zn. 26 Cdo 1903/2003, a z 15. dubna 2004, sp. zn. 26 Cdo 2666/2003). S ohledem na tyto závěry zastávané ustálenou soudní praxí neobstojí názor, že pro změnu poměrů odůvodňující změnu podmínek vyklizení bytu je právně významný okamžik dosažení zletilosti dcery žalovaných M., popřípadě okamžik, kdy se dcera žalovaných M. stala schopnou žít se sama (a že tato dcera poté nemá žádný právní důvod k bydlení v předmetném bytě s rodiči)". K obdobnému záveru dospel Najvyšší súd Českej republiky aj v rozsudku sp. zn. 26 Cdo 962/2003 zo dňa 23.06.2004. Všetky citované rozhodnutia sa pritom odvolávajú na rozsudok bývalého Najvyššieho súdu (ČR) sp. zn. 5 Cz 3/63, uverejnený pod č. 44/1963, v ktorom najvyšší súd zaujal predmetný právny názor. Preto možno konštatovať, že sa jedná o ustálený právny názor zastávaný v súdnej praxi dlhodobo.

S ohľadom na výklad podaný vyššie dospel súd k záveru, že v posudzovanej veci neboli splnené základné predpoklady pre vypratanie žalovaného z predmetného bytu, a to s poukazom na súhlas matky žalovaného ako druhej bezpodielovej spoluvlastníčky s bývaním žalovaného v predmetnom byte, nepreukázané zneužívanie práva bývania žalovaného v predmetnom byte (nepreukázané neadekvátne správanie žalovaného voči žalobcovi) a nemožnosť žalovaného zabezpečiť si (v súčasnosti) vlastné samostatné bývanie, preto súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

Okrem uvedeného však súd považuje za potrebné (a zároveň vhodné) poukázať na to, že žalovaný býva v predmetnom byte od narodenia. Po rozvoze manželstva svojich rodičov žalovaný zostal bývať v byte spolu so svojim mladším bratom a matkou. Pre žalovaného teda predmetný byt predstavuje domov, v ktorom prežil celý svoj doterajší život. Ochrana práva na domov je pritom zaručená aj medzinárodnými zmluvami, ktoré sú v zmysle čl. 154c Ústavy Slovenskej republiky súčasťou vnútroštátneho právneho poriadku. Právo na ochranu domova je všeobecne pre každého zaručené článkom 17 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, podľa ktorého nikto nesmie byť vystavený svojvoľnému zasahovaniu do súkromného života, do rodiny, domova alebo korešpondencie ani útokom na svoju česť a povesť. Právo na primerané bývanie (byt, domov) zaručuje článok 11 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, v zmysle ktorého zmluvné strany paktu, uznávajú právo každého jednotlivca na primeranú životnú úroveň pre neho a jeho rodinu, zahrňujúce dostatočnú výživu, šatstvo, byt, a na neustále zlepšovanie životných podmienok. Oba tieto paky boli publikované

ako vyhláška ministra zahraničných vecí č. 120/1976 Zb. a pre bývalú Československú republiku nadobudli platnosť 23. marca 1976. Právo na ochranu domova je zaručené aj článkom 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý pre bývalú Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku nadobudol platnosť 18. marca 1992 (pre Slovenskú republiku záväzný od 1. januára 1993) a bol uverejnený v Oznámení Federálneho ministerstva zahraničných vecí pod č. 209/1992 Zb. V zmysle tohto článku každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydliá (domova) a korešpondencie. Európsky súd pre ľudské práva definuje domov ako miesto, kde sa rozvíja súkromný a rodinný život (porovnaj I., J., I., D., I., J., Bobek, M. K. úmluva o ľudských právach. Komentár. 1. Vydání. Praha : C. H. S., 2012, s. 874). Priliehavú definíciu domova a potreby ochrany práva na domov podal Najvyšší súd Slovenskej republiky napr. v uznesení sp. zn. 6 Cdo 279/2012 zo dňa 14.11.2013. V predmetnom rozhodnutí najvyšší súd zaujal právny názor, že "zachovanie domova detí, či maloletých alebo aj plnoletých, až do času kým samy nenadobudnú schopnosť vytvoriť si inde iný vlastný domov, je podľa názoru dovolacieho súdu súčasťou všeobecných predstáv o slušnosti a spravodlivosti."

S poukazom na uvedené v spojení s konkrétnymi okolnosťami posudzovaného prípadu dospel súd k záveru, že výkon práva žalobcu realizovaný podanou žalobou na vypratanie vlastného syna z bytu predstavuje tiež výkon práva v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 O.z..

Dobré mravy predstavujú pravidlá správania sa, ktoré spoločnosť v prevažnej miere uznáva a tvoria základ jej fundamentálneho hodnotového poriadku. Sú to pravidlá morálneho charakteru všeobecne platné v spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Predstavujú súbor určitých spoločnosťou vytvorených a uznávaných pravidiel slušnosti, ktoré vedú ľudí k vzájomnému rešpektovaniu sa a nepoškodzovaniu všeobecných záujmov spoločnosti. Možno ich tiež označiť za súbor hodnotiacich kritérií určujúcich, ktoré konanie je v danej spoločnosti považované za dobré (správne) a ktoré nie. Ide o meradlo etického hodnotenia konkrétneho konania a jeho súladu so všeobecne uznávanými pravidlami slušnosti a poctivého konania.

Konkrétne okolnosti posudzovaného prípadu, ktoré viedli súd k záveru o nemožnosti poskytnutia ochrany uplatnenému právu žalobcu na vypratanie žalovaného pre rozpor s dobrými mravmi videl súd v tom, že predmetný byt predstavuje pre žalovaného domov, v ktorom prežil celý svoj doterajší život, okrem žalobcu si nikto z rodiny obývajúcej predmetný byt neželá vypratanie žalovaného (práve naopak, všetci si zhodne neprajú bývanie žalobcu v predmetnom byte, ktorý sa podľa ich tvrdenia správa k ostatným členom rodiny neadekvátne a nevhodne), vypratáním žalovaného by súd zasiahol do rodinných väzieb žalovaného k mladšiemu bratovi ako aj k matke, ktorá chce bývať v predmetnom byte spoločne s obidvomi synmi (súd by teda zasiahol do rodinných väzieb troch členov rodiny kvôli jednému, ktorého vzťahy k ostatným členom rodiny sú značne narušené, napäté a konfliktné), navyše žalovaný prispieva matke nielen na bývanie, ale aj na úhradu nedoplatku za predchádzajúce obdobia, čo pre matku nepochybne predstavuje vítanú pomoc, zvlášť za situácie, keď sám žalobca prispieva na byt oveľa nižšou čiastkou a na úhrade nedoplatku sa odmieta podieľať. Za tejto situácie (ako aj za situácie, že žalobca sa v byte nezdržuje nepretržite počas celého týždňa) by vyhovieť žalobe viedlo podľa názoru súdu k nespravodlivému výsledku, ktorý by bol v rozpore s vyššie uvedenými všeobecne uznávanými a v spoločnosti prevládajúcimi predstavami o vzájomnej slušnosti, ohľaduplnosti a vzájomnom rešpektovaní sa, ktoré tvoria základ hodnotového poriadku spoločnosti. K možnosti zamietnutia žaloby na vypratanie bytu pre rozpor s dobrými mravmi sa pritom kladne vyjadril aj Najvyšší súd Českej republiky vo svojom stanovisku sp. zn. Cpjn 6/2009 zo dňa 14.10.2009. Rovnako v rozsudku sp. zn. 22 Cdo 740/99 zo dňa 10.11.2009 Najvyšší súd Českej republiky zaujal právny názor, že "Zamietnutí vlastnícké žaloby pro rozpor výkonu vlastnického práva s dobrými mravy připadá výjimečně do úvahy, pokud výkon práva na ochranu vlastnictví vážně poškodí uživatele věci, aniž by vlastníkov přinesl odpovídajících prospěch, a vyhovění žalobě by se dotýkalo zvlášť významného zájmu žalovaného (zpravidla jde o zajištění bydlení)".

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody dospel súd k záveru že žalobe žalobcu nie je možné vyhovieť a treba ju ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že žalovanému ako úspešnému účastníkovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si náhradu trov konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV.

Odvolanie proti rozsudku musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 42 ods. 3 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, podpísané datované, v dostatočnom počte rovnopisov a s prílohami, v opačnom prípade bude rovnopis s prílohami vyhotovený na trovy účastníka), a náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p. (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 O.s.p.):

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.